

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy órára 1 ft. — Az esti kiadás külön kúldetésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy órára 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KOZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: 8t hasábas garmond sorot 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstejn és Vogler-nei (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyilttári cikkek: Az esti kiadás első behirdetése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

De hamar visszaesett a régi kérvágásba!

+ A minap őszinte elismeréssel regisztráltuk, mily józan tanácsokkal élte a „Gaz.” B. G. publicistája a románokat, szaktudományok megszerzésére ösztönözvén nemzete ifjúságát; ő mondá az általunk érintett alkalommal azt is, hogy fel kell hagyni a haszontalan obégatással s munkához kell látni, és ime pár nap múlva ismét enmaga is belécsik a régi betegségbe: keresve keresi, s minthogy nem találja, maga teremti azon alakokat, kikre éles vádjait szorhassa, kikre a népszenevélyekre ható agytompító frázisait alkalmazhassa.

B. G.-nek még az sem tetszik, hogy az erdélyi muzeum tetleg magyar, s bár elismeri, hogy a mi nemzetünk áldozatkészége által alapított és áll fenn, azt mondja kicsinylőleg, hogy a románoknak más kis és nagy intézetekre van égető szüksége, hogy az erkölcsi és értelmi művelődésben előbbre haladhasson lelkileg, szellemileg. Ebben igazat adunk a tudós B. G.-nek; de hát miért hallgatja el azt, hogy az erdélyi muzeum ép úgy nyitva áll a tudományozomjázó román, mint a magyar hazafiak előtt; nemcsak a mi számunkra teremté meg azt a kezdeményező hazafi bölcs belátása és az eszmét felkarolt honfiak áldozatkészége!

B. G. idézvén Mikó gróf febr. 27.-diki beszédéből, kiemeli azt, hogy a nemes gróf szemlét tartván új helyzetünk felett, tudományos buvárdásra, a nemzeti intézetek iránti áldozatkészrege buzdítá honfitársait, s utal a sötét felegekre, melyek a politikai láthatáron felmerülnek; B. G. reá mutat, hogy ép így szólnak a deákpárti lapok is, fenyegetőnek jelezvén a jövőt.

S vajjon mit tesz a tudós román publicista, a magát politikusnak tartó B. G.?

Talán arra ösztönzi nemzetét mint Mikó gróf: munkára, tanulásra, nemes tettekre?!

Ó nem! A káröröm hangján kérdezi:

„Mi ez uraim? Ma a magyar aristocrata hatalma tetőpontján, elkábulant az 1867-ben inaugurált politika csillogó, alig remélt eredményeitől, nem tud többé örülni diadalának? Ha országunk aristocratiája így aggodí, vajjon mit várhat a bocskor (opinea)?

Az osztrák-német tartományokban ünneplik a germánok győzelmét. Nem ez boszantja a mi aristocratiánkat.

A német császár és az orosz császár lélekből üdvözik egymást Franciaország elbukása fölött s arcul csapják Európát. Ez az, a mi nem tetszik a mi aristocratiánknak. Biztosítjuk, hogy ez a népnek sem tetszik, a hazaszeretet őstöne sugalja ezt neki és nem az okos belátás, mivel az erre vezető utak mind el valának előtte zárva.

Törökország a bizanci császárság útjára jutott, midőn ennek arannyal kelle megvásárolnia a függetlenség látszatát; látja közelgenni fővárosa felé az orosz hadsereg tömegeit, s a Duna torkolatait előbb-utóbb 50—100 ágyus orosz hajók fogják elzárni. Ez a helyzet aggasztja feldunai, szamosi, marosi „urainkat”? Biztosíthatjuk őket, hogy ez iránt nem aggodnak inkább, mint az „oláhok”: az Olt, Küküllő, Szamos, Körös, az Al-Duna, a Dombóvia, Sereth és Pruth mellett.

Vagy talán a rettenő szent szövetség új kiadása készül? „Urainknak” ezt jobban kell tudni, mint nekünk többi halandóknak, hisz az ő körükben őrzik az államok titkait. Ők hamarabb és biztosabban fogják tudni, vajjon az ajtó előtt áll-e a reakció; vajjon a világosság, mely 1861-ben támadt azon sötétben, melyben addig a többi lakosság tartott, újra megapadt-e.

Sokan a „mi uraink” közül komolyan gondolkozván belálatpataink felől, elkezdék belátni s kimondák, hogy „a köztük és a nép közt levő örvény a helyett, hogy betelne, betömődött, az utóbbi időben mind mélyebbül, szélesbedik.”

Itt azután az új meggyerekezésről irt hazafiakat veszi elő, s azzal gyanúsítja, hogy „a román elemet (részben a szászait is)” szét akarják szórni területéről, azt vélve, hogy körülötte alszik a természet, még „az oláh elem is”, mintha meg lenne dermedve Siberia hidegétől. Gúnyosan kíván szerencsét b. Kemény, Dózsa és társaik „naiv optimizmusához”; Dózsa-hoz fordulva felhívja ösztönözze „az urakat”: arra: „béküljenek ki a néppel, kivált a román néppel!” és pedig isteni félelemmel, minden jezsuitáktól tanult fenntartás, minden Machiavellitől elsajátított perfidia nélkül, s „mondjanak le Erdély országgyűlésén a szerencsétlen nemzeti és politikai eretnekségről, melynek hitelve: „mintha az oláh nemzetiségnek nem lenne helye a Kárpátokon innen”, s mintha ki kellene őt innen üzni;

hogy feddjék meg az olyan embereket, mint B. Gábor, a ki Oláhországra mutatva kiáltja az oláhoknak nyilvános gyűlekezetben: ott van hazátok és nem itt.

Akkor azután az egész aristocrata nemzet nemcsak attól szabadulna meg, hogy nem kellene politikát üznie még tudományos gyűléseiben is, hanem váljék bármily vészterhessé Európa helyzete, „mindnyájan vállalt vetnének, s Istentől vetett bizalommal, szembe állanának a zsarnoksággal, bár melyik tájról is mutatkoznék.”

Ily épületesen igyekszik B. G. a hazát megerősíteni az általa is elismert fenyegető helyzettel szemben. A törvény előtti egyenlőség harmadik évtizedében apostrophálja ismét és ismét a „mi uraink”—at; örvényt lát, fedez fel ezek és a nép közt, bár 23 éve, hogy a magyar és román nemesség testvéries kezét fogott a román és magyar néppel, s együtt foglaltak állást a korszerű szabadság, az alkotmány terén; majd együtt szenvedtek, s együtt virradt fel reájuk a szabadság napja. De B. G. azért szélesedni látja köztük az örvényt, a melyet ép 1848-ki honatyáink, valódi hazafiaink bölcsesége került ki; ő csak most ajánl nép és nemesség közt kibékülést, midőn tudhatná, sőt bizonyítva tudja is, hogy a jogokban részesítés, osztózás napja volt hazánkban a kibékülés, a democraticus szabadság felavatásának örök emlékü nagy napja. Ő, B. G. emleget olyan egyéseket, kik szerint a román nemzetiségnek hazánkban helye nincs, holott ép ő tőle nem állanak messze azok, kik Magyarország nevét is csak fogcsikorgatva szokták kimondani, s ha a zsebökben is, de mégis ökölr szorul a kezök, ha Esküllőre gondolnak.

Jó uraim! Béküljétek ti ki valahára önmagatokkal, meghasonlított kedélytökkel, és ne zavarjátok a nép és volt földesurai, leg többnyire jöltevői, közti jó egyetértést; nyugodjatok valahára bele abba, hogy Nagy-Románia eszméjét elfújta a szél, s így határai se terjedhetnek ama rakoncátlan magyar folyó partjaira; vessétek ki fejetekből azt a szerencsétlen emlékü „erdélyi országgyűlést”, melyből utóljára ép ti és barátaitok rendeztetek volt nevelés és kuptsinát a Cibin mellett, s tegyétek már egyszer politikai dogmátokká azt, hogy a mai világban nem fog senki egy ilyen conventiculum kedveért egygyéfort államot széttagolni; még pedig azért nem, mert így vállalt sem vehetnének, s nemhogy szembe nem állhatnának a zsarnoksággal, de a vihar legelső rohama szétfújna, mint léha polyvát.

Okuljunk isteni félelemben és politikai előrelátásban; ne kezdjük minduntalan újra azt, mit a történet már rég a bevégzett tények közzé sorozott román és magyarok, s így a hazánk javára, jövőjük biztosítására.

Berlin, márczius 14.

Rd. II. Talán igen is korán érkeztem? Ne csodálkozzék ezen t. szerkesztő ur! Mi poroszokul soha sem szeretjük a késlekedést, kivált most, midőn félszázados várakozás után indulunk ki a nagy utra.

Igen is a nagy uton vagyunk. Nem csak Poroszországot tettük első európai hatalommá, hanem egyesítettük a különböző német fajokat, hogy a több megteremthessük a nagy egységes Németországot. Nem feledjük ki belőle az Ostmárkot, nagy hazánk drága gyönygét — s elhagyjuk, a national liberálók szerint ez idét úgy is nélkülözhető alkotmányos szabadságot, nehogy ez minket Európa át- és újra alakításában hátráltasson, akadályozzon.

Szintugy látom ön kérdő, kétkedő tekintetét, halom szavait: a két utóbbi feladat talán igen is nagy munka lesz. Oh nem! Mi ma a lehellen véghezvitelére is képeseknek hisszük, érezzük magunkat.

Mit nem tettünk meg az öreg Vilmos szakálláért, a liberalismustól ment Bismarck politika szolgálatában. Gondolja el ön, mit teendünk akkor, ha Németország természetes határainak megszerzésére vállalkozandunk — a maga idejében, ha egy világra szóló elhivatás bajnokainak képzeldöntjük magunkat.

Nem hiába volt nekünk Göthenk, Schillerünk, mi most is költői egy nép vagyunk; a mi azonban e század második évtizedében sem akadályozott abban, hogy Vandamme és más francia tábornokok alatt ne tanítsuk meg tiroli és felszusztriai véreinket arra: milyen a háboru, — s Wellington mellett és alatt is megmutattuk, hogy a josefinosokat szabdaló spanyol guerilla szelidgalamb a neki tüztől német harcoshoz hasonlított. Hogy 1870/71-ben Frankhonban militált katonáinkban sem vált a vér vízzé, erről úgy hiszem ön is olvastott már valamit; erről beszélnek a katonáinktól nehézz szívvel megváló francia városok, hol babéros legionariusaink e napokban adogatták és adogatták el azon holmikat, melyekhez hadi

jog (ez a népjog egyik fejezete) czimén jutottak, s most nem képesek az egész gyűjtéléket hazaszállítani. Azután, mondja valaki, hogy nem állítottunk magunknak monumentum aere perennius!

Mióta olyan jó barátok lettünk az amerikusokkal, practicus egy népnek tartjuk magunkat, s mégis azt mondja az északi Jacoby és a déli Kolb, hogy tulajdonképen nem is a magunk számára dolgoztunk ebben a nagy háboruban, melyben Moltke hírhedt harapőfogója száz-ezrével fogta számunkra a franczia katonákat. Ilyen kézzel fogható tényekkel szemben hibáztat minket Kolb, mivel 1866-ban megtapsoltuk azt, midőn több millió német (az osztrákokat érti) Németországból kitaszított. Látszólag igaz van délnémet hazánkban, mert ő a bárányokból farkasokká változott national-liberalokat érti, kiket a harci siker akkor is elvakított; hanem mi, fortschrittler megkönnyeztük volt a testvérharcot, s ma is tudunk sirni győzelmünk felett, mivel azokat vitéz hadaink nemcsak a francziák felett, de saját szabadságunk rovására is vívták ki; mert igaz van Kolbnak, midőn így szól: „Francziaország teljes leveretése egyértelmű a vészhozó reakcióval Európáért.”

Bismarck felé tévelyedett, ugynevezett nemzeti szabadelvünk ugyanazzal biztatnak, vigasztalnak, hogy nem olyan fekete az ördög, mint azt rendesen képzelnék és festeni szokták: hogy a véres munka után a békeáldás kalászeit fogjuk aratni, nem is számítva a pár hó alatt szerzett milliárdokat, s hogy a mi a legtöbb, egykor — talán nemsokára! — ismét keblünkre ölelendjük azokat, kiket pár éve magunktól el- és a közös házból kitaszítottak. —

Tegnap gyönyörűen sütött a nap a hársfasorok közt. Szintugy sajnálom, miért nem tartja diadalmas császáruk ép ma bevonulását. Mily keneteljes alaknak tűnnék ő felle sugarak közt, melyek sisakján győzelmeinek nyomait csókolhatnák, minthogy nála aranyozásra szükség nincsen: az aranyok úgy is egyébre valók: dotatiókra, a magukat hadban és asztal mellett érdemesített nagyjaink megjutalmazására, a majdan bekövetkező hódotat (Huldigung) lélekemelő, testgyönyeszítő nagy ünnepe fényének emelésére.

Ily elmékedés közben álltam meg egy több mint másfél százados hárs alatt, s elgondolám: mily kicsiny magból lett toronymagassá; s vajjon hány évtizedig terjedeznek még ágai kelet felé, míg azok az apró fergek megőrlik fűgyökereit, s egy szeg reggel földön heverhet a colossus, mely annyi viharral dacolt. E pillanatban lépett közelünkbe egyik, csak e napokban hazatért barátom. Beszélgettünk: háborúról, békéről, Berlin elfogadási készülteiről s az idevart orosz üdvözléssel hozó küldötségről s több ily érdekes dolgokról; nem felejkerve meg arról se, hogyan boszantják halálra derék bajnokainkat az elssai német testvérek, midőn nő és férfi francia cocardákat aggatnak magukra, ilyenekkel tömik tele ablakaikat, kirakataikat, s így arra kényszerítik a német közharcosokat, hogy hölgyek melléről is letépjék a francia színeket a humanizmus türelmének nevében és jelül. Végre reájöttünk az új német parlamentre is. Ép jókor. Egy tanár barátunk csatlakozott hozzánk, ki üres idejének nagy részét lapolvasással tölti el; ez aztán felvilágosított a pártok jelenlegi arányáról.

A délnémetek megadták magukat. Badenről ez már nem is ujság; de hogy a franczia prédából még részét ki nem kapott Bajorország ily metamorphosison menjen át, ezt alig hihették volna a legvérmesebb Bismarckianerek is; ez az önállóságára egykor oly féltékeny országrész, 47 képviselő között 29 national liberált — Bismarck-uszályhordozót küld Berlinbe. A két hessiani hercegség csaknem egyről egyik Bismarck hivat választá meg; Hannover még csak félig van meghódítva; Szászországban és Schleswig-holsteinban itt már többen kétkednek a vér és vas pápájának csaltatlanságában, ezért került ki azokból oly nagyszámu tisztavízű fortschrittler, miért is kevésbé szívélyes fogadtatásra számíthatnak különösen a szász képviselők. Nekünk poroszoknak vannak képviselőink „nemzeti szabadelvűek” és szabadelvű nemzetiek, „ő-conservatívok” és „szabad conservatívok”, stb., stb., e pártnyalatok — egyike katz, a másika mitz; — feltűnőleg erősödtek a „katholikus” pártbeliek, egyszerre 29 taggal, a „lengyelek” pedig 11-ről 13-ra szaporodtak. Egészben véve lesz a birodalmi parlamentben 100—110 conservatív, 80—90 pickelhaubes liberalis, a többi töredékek együtt lehetnek 180—190-en; tehát a legalkalmasb többség álland Bismarck szolgálatára még a legelrontabb kérdésekben is; ha pedig Németország ügyei alkotója csak kis újjával fog mutatni a nemzeti újjá, — akkor utánna indul az egész had — az igentmondók (Jasager) egész tömör dandára.

Különbön ezen önk mit sem csodálkozhatnak. A siker hatalma előtt meghajol a nagy többség mindig és mindenütt. Ha egy egy meditáló az ok folytonos okoz

tát is szemügyre veszi, s a jövő dus kalászeit közt véres sarkány fogakat is lát szellemi madártávlathól — az ilyen, mint pessimistát, itt nálunk ideges, deliriumban szenvedő örltként kinevetik, — sajnálkoznak felette, s váróló Tamásnak bélyegzik, ki a német nép megváltójában is mer kétkedni.

Nálunk a ki most nem tudja, vagy nem akarja a Caesarismust, Militarismust föltétlenül dicsoítani — legjobb ha hallgat. Az ezrediket is felesleges fáradság lenne arról meggyőzni: hogy legtöbbnyire inter duos litigantes tertius gaudet, hogy Nagy Péter csár Német- és Franciaország közt ép olyan állapotot óhajtott az orosz tervek valószínűsítésére, a milyent a Bismarck politika hosszú időre megteremtett; óhajtotta pedig ezt és így azért, hogy Oroszország regenerálhassa az elvénhód Európát. Most ezt a szerepet Bismarck ugyan reánk ruházta, s harci pártunk — ez idő szerint, fájdalom! csak nem az egész nemzet, azt hiszi, hogy e feladatnak meg is felelhetünk, hogy a Kárpátok szorosaitól a Tower kapujáig mindenki tőlünk fél és retteg, sorsunkat irigyl. A milliárdokat lehet, s a hadi diest. Egyebet nálunk hiába is keresne. Mert ime, mily szép önmérsékletre adtuk magunkat császári parancsra: májusra hagyjuk a diadal-dáridót, mert Vilmos ugy akarja; ő most csak vazalljai hódotatát fogadja el; akkor majd összegyűl a német fajokból a bevonuló diadalmas sereg, s nekünk is szabad lesz 24 óráig hurrázni azoknak, kik a franczia-franciákat megverték s ha kell, a német-franciákat is megtanítják mörésre.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten márt. 18. 11 óra — p. délelőtt.

Erkezett Kolozsvárra márt. 18. 11 ó. 40 p. d. e.

A „Kreuzzeitung” a németek üldözéséről Parisban szólván, akként vélekedik, miszerint német részről Paris újbóli megszállásának kérdése merülhetne fel az izgatók kiadatásának elérhetése végett, ha Franciaország a népjogellenes üzemeket nem akadályozza meg.

Legújabb táviratok.

Frankfurt, márcz. 75. Este 6 1/2 órakor. Ép most tartja a császár bevonulását az ünnepélyesen díszített és fényesen kivilágított városba, harangzugás, ágyudörgés és a megszámlálhatlan népsokaság szünni nem akaró örömkialtozása mellett. A császár a hesseni nagyhí kisérétében 6 1/2 órakor érkezett meg a Nekar-pályaudvarba, hol a főpolgármester rövid beszédet tartott. A rendőrfőnök s a hatóság fejei szintén jelen voltak. A fogadtatás s a városi képviselő beszéde a Taunus kapunál, Germania kolossalis és babérkoszorut nyújtó állószozával, egy pompás diadalív előtt tartatott. A „via triumphalis” a „roszmarkt”-on, egy császári koronával díszített diadalíval végződött.

Paris, márcz. 15. A „Journal Officiel” demontirozza a lapok által hozott híreket és kinyilatkoztatja, hogy az egészségi állapot Versaillesban a legkitünőbb. A lapok jelentik, hogy Thiers megérkezett. A tegnapi minisztertanácsban ő elsőként volna. — A „Journal des Debats” csodálkozását fejezi ki a felett, hogy a hatóságok ama nevelés és részben ellenszenves jeleneteket, melyeknek a Montmartre és Bastille-tér már 14 nap óta színhelye, határozatlan időre engedik húzódn. Nevezett lap fölívha Thierst, hogy keressen egy tevékeny, értelmes és erélyes rendőrfőnököt.

Berlin, márt. 15. Tegnap és ma Armin b. jelenlétében a miniszterium hosszabb tanácskozásokat tartott a német követnek a brüsseli béketárgyalások alkalmára adandó utasítások iránt. — Armin azonban Brüsszelbe utazik. Felhatalmazása már el is küldetett oda.

Udvarhelyszék, márcz. 12. 1871.

Tisztelt szerkesztő ur! Az igazság érdekében kérem e néhány sornak becses lapjában helyet adni.

Az „Igazmondó” ez évi 9-ik számában „Havasalyi”-től egy, az igazságtól igen-igen messze eltérő és kissebítő tudósítás jelent meg az udvarhelyszéki követválasztást illetőleg. Az olvasó közönség — azt hiszem — tudja rég már, hogy mennyire igazak az „Igazmondó” lap hasábjain megjelent választási tudósítások. Nem is czélom ezekre felelni; teljesen kielégítőleg felelek erre már az illetők. De nem hagyhatom egészen szó nélkül „Havasalyi” urnak ezen fenyegető, fénnhúzó, gúnyos kitételét, „sőt még protestáns papok is voltak egynehányan, a kik nem szegyenlettek a sötétség ezen hollóinak úszlyát hordozni. Ezeknek most megkegyelmezzünk; de ha jövőre sem javulnak, majd szolgálunk az „Igazmondónak” ezen lelki szegények neveivel.” Oh! mily magas kegyelem! Ki hitte volna, hogy „Havasalyi” urban ennyi udvariasság van? Ezt a választáskor csakugyan egyi-

künk se tapasztalta. Hát miért is kegyelmezett meg? Miért nem kürtölte nevünket ki az „Igazmondó“ hasábjain? Különben hídgye meg „Havasalyi“ ur! hogy azok a protestáns papok, kik jobboldali érzelműek, s jobboldali követre szavaztak, ha minden baloldali lapban százszor meg százszor kikürtöli ön nevét soha, de soha sem fogják magokat szégyenleni, sőt büszkéek reá, hogy oly zászló alatt küzdöttek, s fognak ezután is küzdeni, melyre a haladás, nem pedig a folytonos gáncsoskodás jelszava van felírva. Hogy pedig ön azzal gyanúsít, miszerint mi „a sötétség azon holloinak (már t. i. a katolicus papoknak ugy-e?) úszályát hordoztuk“ volna, ezen nem csudálkozom; hisz ez csak olyan, mint a vizet zavaró vagy talán éppen nem zavaró bárány története a mesében. (Ugy-e tudja ezt „Havasalyi“ ur?) Semmi egyéb ez uram, mint rágalom, s bizonyosan ezt ön egy protestáns papra se tudná rábizonyítani. Látja mi elhallgattuk azt, hogy önök baloldali falvaikban némely jobboldali papot kepe-elvezéssel fenyegettek, elhallgattuk, hogy egy protestáns papot, bizonyos baloldali faluban csak nem agyonvertek; elhallgattuk, hogy egy derék, becsületes képezői tanárt annyira megvertek, hogy hosszas orvosi gondviselés után üdült fel; holott nekünk is éppen oly jogunk lett volna megtámadnunk a baloldali papokat, mint önök, kik uton-utfélen megtámadtak s gúnyos szavakkal illették, s illelnek maig is bennünket. Azonban tudjuk azt, hogy minden becsületes hazafinak egymás politikai elveit tisztelni kell; mert csak így lehet a haza boldogságát előmozdítani, s így lehet egymás közötti csendes polgári életet élni. És ön „Havasalyi“ ur! még is nem szégyenlette ily reáfogással a világ elébe állani! A mi pedig az ön által reánk ruházott „lelki szegénységet“ illeti; tudja meg, hogy azon protestáns papok, kik jobboldaliak, — a szellemi élet terén, mindig fognak versenyezni önnel és önökkel.

Elvégre is mindegy lessz nekünk az ön irka-firkája, ha a jobboldali protestáns papokat veszi is — úgy látszik különben — nem igen erős pennája alá; és ezt — úgy hiszem — még sok protestáns pap így gondolja.

Egy jobboldali protestáns pap.

UJDONSÁGOK.

N. t. évnegyedes előfizetőinket kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mártius 20-ig megújítani, nehogy a lap küldésében fennakadás történjen.

Előfizetési feltételek 1871-re:

10 hónapra 1871. márt. — dec.	8 ft. 40 kr. o. é.
Félévre „ márt. — aug.	5 „ 50 „ „
4 hónapra „ márt. — jun.	3 „ 80 „ „
Évnegyedre „ márt. — maj.	3 „ — „ „
2 hónapra „ márt. — apr.	2 „ — „ „
Egy hónapra „ mártius	1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldéseért a vidékre:

10 hónapra 1871. márt. — dec.	1 ft. 30 kr. o. é.
Félévre „ márt. — aug.	„ 80 „ „
4 hónapra „ márt. — jun.	„ 60 „ „
Évnegyedre „ márt. — maj.	„ 40 „ „
2 hónapra „ márt. — apr.	„ 30 „ „
Egy hónapra „ mártius	„ 20 „ „

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— Királyné ő felsége több főúri hölgyhöz, kik őt megérkeztek a pesti vasúti indóházban várják, így szól: „Igen örülök, hogy ismét itthon vagyok!“ — Aztán megatottan szól, hogy távolléte alatt Eötvös elhunyt, és több kérdést tett oly dolgokról, melyek azóta történtek, hogy a felséges asszony eltávozott Pest-ről, kifejezte egyszersmind ismételve reményét, hogy ez év folytán is hosszabb időt fog ismét a magyar fővárosba tölteni.

— A királyné márcz. 16-án meglátogatta báró Eötvös özvegyét s hosszasan időzött nála. A király valószínűleg a hét elején visszatér Bécsbe néhány napra, de azután ismét visszajő a magyar fővárosba, hol hosszabb ideig fog tartózkodni.

— A Deák-párt mártius 16-ki értekezletén a 25-ös bizottság munkálata volt szönyegen. A kérdés a körül forgott: átadassék-e a munkátal ügy, a mint a bizottság elkészíté, az igazságügyminiszteriumnak, hogy javaslatot terjesszen e munkálatra vonatkozólag, vagy a bizottság utasítsák a felmerülő hibák kijavítására? Megállapodás abban történt, hogy a munkátal visszautasítatik a 25-ös bizottsághoz, hogy tekintetbe véve a főbb törvényszékek véleményét a járásbíróságok hatáskörének megszorítására és a telekkönyvek centralisációjára vonatkozólag, — vegye tekintetbe egyszersmind a házhoz beérkezett kérvényeket. Az értekezleten jelen volt Horváth Boldizsár igazságügyi miniszterén kívül Szilágy József kereskedelmi miniszter.

— A magyar miniszter-tanács határozata folytán, egyetértőleg a birodalmi tanácsban képviselt országok miniszteriumával — mindennemű fegyverek s fegyveralkatrészek; továbbá hadi szerek és szertárgyaknak az osztrák-magyar vámtérület határain át ki- vagy átszállítása iránt 1870-iki évi július hó 22-én kelt tilalom teljesen megszüntetett.

— József főherczeg márcz. 16-án fogadta a képző-művészeti társulat küldöttét, mely társulat védnökségét a főherczeg elvállalá. A küldöttség ezért köszönetét fejezte ki, s egyszersmind jókívánatait a főherczeg közeli névnapjára. A főherczeg igen szívélyesen válaszolt.

— Király ő felsége a vallás- és közoktatásügyi magyar miniszter előterjesztésére Ráduly János károlyfejevári székes-kapitáni nagypreposit dulmi czimzetes püspökké, és Keserü Mózes olvasó-kanonokat s czimzetes apátot posoni czimzetes püspökké díjleltetés mellett méltóztatott kinevezni.

— Eugejje meg az igen tisztelt szerkesztő ur! hogy becses lapjában egy nemes ténnyt felemlít: Helybeli ügyvéd tekintetes Bokros Elek ur mai napon 30 darab cs. aranyat kézbesített nekem, hogy ezen összeget a népnevelés érdekében a kolozsmegyei községi iskolák felsegélésére belátásom szerint használjam fel. E hazafias tényeért a nemes ajándékozonak őszinte mély köszönetemet nyilvánítom. Vajha a népnevelés ügyét — állami és nemzeti létünk e kiváló életfeltételét — ily nemes ténnyel előmozdítani törekvő sok követőkre találha. Kolozsvárt, 1871. márcz. hó 16-án. Kethely József, tanfelügyelő.

— A jövő héten lapunk tárczájában megkezdjük a 25 arany jutalomra eddig beérkezett jobb pályamunkákat közreadni. Ezek közt „Antonius“ drámai költemény leend az első, melyre előlegesen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Tegnap nagy cigány-verekezés volt a k-magyar utcában, melyben a hősöknek vére is folyt, bár el nem vérezett egyikük sem. A casus belli egy szivarvég volt, melyet egyszerre ketten láttak és fogtak meg a földön.

— Ugy halljuk, hogy a sétatéri tavat jövőre Zsigmond Elek vette haszonbérbe; néhány csinos csónakot csináltat a nyárára, télen pedig gondoskodni fog, hogy csáklázzni lehessen a jegen. E tekintetben bizonyára hiányt pótoland.

— Nehány nap óta nagy élénkség van a főtéren a gr. Gyulay-ház alatti boltban, a hol Klingl M. bécsi varázsműszer-árak rakta ki varázs-készleteit eladásra. Az áruba bocsátott tárgyak bizonyítják, hogy a speculativ-üzletnek sikerült fellebbenteni a fátolt azon titkok felől, a melyekkel Döbler, Bosco, Philadelphia, Monhaupt stb. a világot bámulatra ragadták, s a melyek ezen áruba bocsátott műszerek segítségével közös vagyonává váltak mindenkinek, mert aránylag csekély árért még a kevésbé avatott is megszerezheti magának a nyert utasítás folytán azt az ügyességet, hogy másokat bámulatra ragadtasson. Az árúhely csak néhány napig lesz nyitva; azért siessen minden kedvvel ellátni magát oly készletekkel, a melyek segítségével családját és társaságokat oly kellemesen mulattathatni.

→ Pinkovai és Székely szorgalmas rőfös ke-

reskedőknek a napokban nagymennyiségű és igen izletes divatáruccikkai érkeztek, ajánlhatjuk az illetők figyelmébe.

→ A „Hilaria“ jövő hó 1-én dalestélyt rendez a vigadóteremben, mely alkalommal a többiek közt egy mulatságos, bohózatos dallammal fogják meglepni a közönséget. Ez egy parodia, mely épen illik a „Narren-Abend“-hez.

— Felhívás Magyar- és Erdélyország iparegyleteire. Megkerestünk a következők közlésére: Hazai iparunk hivatása, jövője, az iparos osztály kellő kiképzése és ügyeink előmozdítása érdekében óhajtanánk lenni, Magyar- és Erdélyország összes iparegyleteinek egymással kölcsönös egybekötésére, hogy kitűzött céljaik irányra, munkálkodásuk eredménye felől a magokat még kevésbé tájékozó egyetlek tudomást szerezhetnének, egymás erkölcsi törekvéseikben, valamint a kézműipar mostoha sorsra jutott országos érdekeit egyesült erővel gyámolítanák. — Óhajtanánk lenni továbbá mindazon jelentékenyebb helyeken, hol ily egyetlek nem léteznek, a hivatottabb iparosoknak, ilyenek alakítását kezdeményezni, hogy az egyesülés által hazai kézműiparunk jövője érdekében vállaltva tanácskozni s a nyomasztó viszonyok elhárítási módjáról gondoskodni alkalmunk legyen. Ez óhajtatás által indítva, testvéri bizalommal kérjük fel Magyar- és Erdélyország összes iparegyleteit, czimeiket és alapszabályait számunkra megküldeni, valamint a keletkezendő egyetleket, minket megalakulásukról értesíteni sziveskedjenek, hogy részünkről fentérintett nézetekinknek egylettársaink irányában eleget teendők, ügyeink és céljainkról időszakonként értesíthessük s ha kell, kölcsönösen tanácskozhassunk. Kelt Kecskeméten, 1871. márt. 12. Az iparegyleseket igazgató választmányának nevében: Katona Zsigmond, egyleti elnök, Nagy Imre, egyleti jegyző.

— Katonai tanfolyam. A magyar királyi honvédelmi miniszterium által engedélyezett katonai tanintézetben (Deák-utca 10. sz.) f. é. ápril 1-én egy új tanfolyam nyitattik meg azok számára, kik a honvédtiszt, vagy tartaléktiszt vizsgát letenni kívánják, vagy azok számára is, kik mint egyévi önkéntesek kívánnak a közös hadseregbe lépni; mindezekre nézve az igazgatóság ad d. e. 9—11 óráig (Deák-utca 10. sz. a.) bővebb tudósítást. Ezen tanintézetben eddig már oly számosan tették le a legnagyobb sikerrel a vizsgákat, hogy ezért a tanárokat, különösen pedig Heimerle igazgatót és Reis honvédfőhadnagy tanárt méltán a legnagyobb elismerés illeti.

— Gr. Bethlen Ferencz urnak, mint az „U. L.“-ban olvassuk, egy nagy gyémántja van, melyet Erdélyben sokan ismernek s a ki csak látta, mind megbámulta. E gyémánt értéke körülbelül negyvenezer forint, s a gróf, ki különben szerény viszonyok között él, azt a francia árva és sebesülték javára humanitás oltárán kész feláldozni. Készségkivül oly nagylelkűség, melynek alig van párja. Az adomány részleteiről, hogy miként értékesítették a gyémánt, az „U. L.“ nem ír.

— A „Neuer Freier Lloyd“ szerkesztősége jelenti, hogy a „N. Fr. Ll.“ mint napilap megszűnik, s ezentúl Heckenast kiadásában mint hetilap folytatja pályafutását. A búcsúszóiban Horn ur elmondja, hogy a lap nagy anyagi áldozatába is került.

— A petroleumlámpa vígyázní kell. Nagyvásáryban Breier Mór házában a petroleumlámpa feldőlve, a láng neje, s innét az öltásra siető férj ruhájába kapott, a zajra berohanók által nagynehezen elfoltott tűz annyira összeégette a házaspárt, hogy már mindkettő kimúlt, két árva hagyván magok után.

— Ném et hűség. Ulmban a német diadalog fölött tartott öröm-ünnepély s kivilágítás alkalmával, egy hó keblű sertés-kérészkedő, ki a „disznó-piaczon“ lakott, egy lámpa-golyó belsejére a következő verset íratá: Auch auf dem Markt der Säue, Wohnt echte deutsche Treue. (A „disznó-piaczon“ is lakik valódi német-hűség.)

(—r.—o.) Nemzeti színház. A múlt csütörtökön másodikor került színre: „Fernande.“ Ez előadás valamivel összevágóbban ment, a multkorinál, de mégis sok kívánnivaló maradt fenn. A két főszerep, Clotilde és Andre, mintegy elmosódott, s csak egyes részei emelkedtek ki. Kassainé, (Clotilde) az első felvonásban a végjelenetig inkább vigjáték, mint drámai alak volt. A nyájás szavakkal nem tudta kellőleg egyesíteni a ravasszág, tettetés és boszu kifejezéseit, holott azok folyvást kísérik Clotildot. Semmit sem mond mások előtt úgy mint érez, de a boszuvágy se hagyja el egy perczig is. Néhol, még a harmadik felvonásban is majdnem francziás könnyűséggel, nyugodtan, társalgott Andre és Pomerallal. E felfogást nem helyeseljük. Pár jelenetben hatással játszott, így a második és harmadik felvonás végén, ugyszintén a negyedik felvonásban, midőn Andre előtt felfedezi a titkot. Ez utóbbiban kissé igen merv s ugyszólva csak akkor melegegett fel, midőn már-már távozott. Prielle, (Anose) érdekeltiséget ébresztett a nézőközönségben; kifejeztelenül, szögletesen játszott. Egyébiránt Prielle mint drámahős nem jogosít fel rendkívüli követelésekre, szerelmes szerepekre annálkevésbé használható. Sz. Mátrai Laura (Fernande) és Dancz Nina (Georgette) teljesen kielégíték a közönség várakozását.

Vasárnap, márcz. 19-én Medgyaszai Ilka jutalomjátékául: „A 28-ik szám, vagy az első polgári házasság.“ Életkép dalokkal, 3 felvonásban.

Árjegyzék a Kolozsvárt márcz. hó 16-án tartott hetivásárról, (első a. mérő középár.) Tisztábuza 5 ft. 50 kr. Elegybúza 4 ft. — kr. Rozs 3 ft. 62 kr. Árpa — ft. — kr. Zab 2 ft. 20 kr. Törökbuza 3 ft. 70 kr. Pityóka 2 ft. 76 kr. Marhahús fontja 22 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márt. 17-ről: 5% Metaliques 58.50. 5% Nemzeti kölcsön 68.30. 1860-diki államkölcsön 95.70. Bank-részvény 726. Hitelrészvények 268.—. London 124 80. Ezüst 122.50. Cs. k. arany 5.87³/₁₀. Napoleondor 9.94.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.40. Temesi 77.—. Erdélyi 74.25. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

N y i l t t é r .

3—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 óráig és délután 3 óráig 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám I-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Hivatalos.

A magyar királyi honvédelmi miniszteriumtól. 7371. szám. 3—3 (98)

Pályázati hirdetmény.

Tekintettel a honvédség harczrendi beosztására, a honvéd orvoskarban husz zászlóalj orvos, akár a már kinevezettek, akár a még üresedésben álló helyekre folyamodók sorából dandár orvosi rendeltetésre lévén kinevezve: az említett helyek betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

A dandár orvosi állomásokra hivatottak, — ezredorvosi s illetőleg első osztályú századosi ranggal, s az ezen tisztí fokozattal járó, gyalogsági teljes illetékek állandó élvezete mellett nevezetnek ki; ugy béke mint mozgósítás vagy háború idején, helyben vagy menetek s kiküldetések alkalmával, mind azon dijakban részesülnek, melyek az első osztályú gyalog századost megilletik; — rokkantá létük esetében, vagy az elvállalt szolgálati idő lefolyása után általános tisztí nyugdíj szabályzat szerént, tisztí fokozatuknak megfelelő ellátásra tarthatnak igényt.

A követelmények ellenben, melyek az ily orvosi állás elnyerhetéséhez kötetnek, következők:

1) A pályázók csak oly orvostudorok lehetnek a kik egyszersmind sebész tudorok is, — s ebbéli okmányaikat hite-

sített másolatokban folyamodványaikhoz tartoznak csatolni; — a kik egyszersmind műtői okmányt is tudnak bemutatni, ez által kiváló figyelmet vonnak magukra.

2) A kinevezendők, a zászlóeszkü letétele mellett, legalább 10 évi állandó szolgálatra tartoznak vállalkozni; — kötelezik magukat, hogy ezen idő alatt rendszeres illetékek és dijak mellett, a honvédséget mindenhol követik, — mint annak idején, eshető táborozások alkalmával is az orvosi ügykezelés vezetésére hivatottak, a melléjük rendelt kártársakat, ezen szolgálattal minden ágaiban oktadják, — egyébiránt pedig állandóan a dandár parancsnoksági állomásokon lakván, honvédorvosi hivataltukat, minden tekintetben szorosan a szolgálattal szabályai szerént teljesítik.

3) A pályázók közül — elméleti előképzettségüket tanúsító okmányaik nyomán kiszemelendő orvosok, végleges kinevezetésük előtt kötelesek a m. k. pesti egyetemen, egy — a honv. miniszterium által e végre megnyerendő nyilvános tanár előadásait, a gyakorlati sebészetből különös tekintettel a hadorvosi műtésselre 6 hétig hallgatni, s illetőleg vezetése alatt műtői gyakorlatokat végezni; mely idő alatt egyszersmind a tábori egészségügyi szolgálathoz is bevezetettnek.

4) Ezen gyakorlati tanfolyam alatt, melyre a pályázati folyamodványok beér-

kezése után az illetők, a honv. miniszterium által fognak a kitűzendő napra beszó- lítani, a jelentkezők — tekintet nélkül a szám többségre — első osztályú századosi fizetésben, 1 ft. napi pótdíjban, s a pesti szabályszerű szállás pénz illetékében részesítettek; — a tanfolyam befejezése után pedig, a legjobban minősült 20 orvos, végleges kinevezetése ő cs. és apost. kir. Felségének azonnal felfog terjesztetni.

5) A pályázni kívánók utasítottak, hogy kizárólag csak hitelesített másolatokkal okmányolt folyamodványaikat (melyben határozottan kifejezendő, hogy e hirdetésben foglalt követelményeknek magukat föltétlen alávetik) ha már hitelesített honvéd orvosok, a szolgálati rendes uton terjesszék föl; ha pedig polgári állásbeliek, illetékes hatósági főnökeiknek adják be; a kik ezennel fölhívatnak, hogy az ily folyamodványokat, saját véleményezésük kíséretében küldjék fel a honvédelmi miniszteriumhoz; — megjegyzendő lévén, hogy a pályázók folyamodványaik beadását sietesen, az illető hatóságok pedig azokat határidő nélkül fölterjesszék, miszerént a folyamodványok folyó évi mártius 30-áig mulhatatlanul beérkezzenek.

Szolgálon végre az illetők tájékoztatóul, hogy az eddigi tervezet szerént, Pest, N.-Várad, Arad, Szeged, Zsombolya, Csákova, Kolozsvár, N.-Szeben, Brassó,

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.

Kassa, S.-A.-Ujhely, Szatmár- németi, Pozsony, Ipolyság, Budatin, Buda, Sopron, N.-Kanizsa, Pécs és Zágráb vannak dandár állomási helyekül kijelölve.

Budán, mártius 10-én 1871.

A miniszterium vezetésével megbízott m. k. miniszterelnök helyett: Hollán, államtitkár.

Itt még csak néhány napig a főtéren a gróf Gyulay-ház alatti boltban, Bűvész-készletek, pántoló és társasjátékok végeladása leszállított árban, a melyekkel fiatal és koros a legmeglepőbb varázsműveket kiviltheti.

1—3

Ezek közt részint újonnan érkezett tárgyak, u. m.: varázs-kártyák, melyek virágfüzérre változnak 40 kr, varázs-vesszők melyek 6—8 láb magasra nőnek ki a szájból 50 kr, változó varázs-kártyák, melyek rálehelés által elváltoznak 30 kr, bűvész-takarék-persely (igen eredeti) 60 kr, mesterség, mely által a bal mutató ujjat látszólag minden kalapon átszurhatni 90 kr, a varázskalapács egy eredeti élcz kivitelére 1 ft 50 kr, a varázs-kés, melyet látszólag a tenyeren átszurhatni 90 kr, a bűvész boroskanta, melybe vizet tölt az ember s piros bort önt ki 1 ft 20 kr, varázs-szivar-tárczak, melyekből a szivarok eltűnnek és vezényszóra ismét előbálnak 60 kr 1 ft 10 kr legfinomabbak 3 ft, varázs-lakat, melyet valakinek észrevétlenül a szájára akaszthatni 1 ft 30 kr, gyermeknek és családoknak különféle játékok és egész varázs-szekerények 2 ft 50 kr.

Lenormand-féle jós-kártyák

kártyavetésre és jóslásra az eddig leghíresebb párisi jósnő Lenormand M. elvei szerint 1 ft 20 kr. (magyarító könyvecskével együtt) ajánlhatók különösen női társaságoknak.

NB. A vásárlóknak minden pontosan megmutattatik; használati utasítások ingyen.

Megrendelések azonnal pontosan teljesíttetnek.

KLINGL M. és TÁRSA, varázsczikkek gyártói Bécsből.

Tűzifa őle

11 forint CZIRIÁK és SALAY 2—4 kereskedésében. (96)

Itt még csak néhány napig a főtéren a gróf Gyulay-ház alatti boltban, Bűvész-készletek, pántoló és társasjátékok végeladása leszállított árban, a melyekkel fiatal és koros a legmeglepőbb varázsműveket kiviltheti.

1—3

Ezek közt részint újonnan érkezett tárgyak, u. m.: varázs-kártyák, melyek virágfüzérre változnak 40 kr, varázs-vesszők melyek 6—8 láb magasra nőnek ki a szájból 50 kr, változó varázs-kártyák, melyek rálehelés által elváltoznak 30 kr, bűvész-takarék-persely (igen eredeti) 60 kr, mesterség, mely által a bal mutató ujjat látszólag minden kalapon átszurhatni 90 kr, a varázskalapács egy eredeti élcz kivitelére 1 ft 50 kr, a varázs-kés, melyet látszólag a tenyeren átszurhatni 90 kr, a bűvész boroskanta, melybe vizet tölt az ember s piros bort önt ki 1 ft 20 kr, varázs-szivar-tárczak, melyekből a szivarok eltűnnek és vezényszóra ismét előbálnak 60 kr 1 ft 10 kr legfinomabbak 3 ft, varázs-lakat, melyet valakinek észrevétlenül a szájára akaszthatni 1 ft 30 kr, gyermeknek és családoknak különféle játékok és egész varázs-szekerények 2 ft 50 kr.

Lenormand-féle jós-kártyák

kártyavetésre és jóslásra az eddig leghíresebb párisi jósnő Lenormand M. elvei szerint 1 ft 20 kr. (magyarító könyvecskével együtt) ajánlhatók különösen női társaságoknak.

NB. A vásárlóknak minden pontosan megmutattatik; használati utasítások ingyen.

Megrendelések azonnal pontosan teljesíttetnek.